

ELŐFIZETÉS

MAGYARORSZÁGON ÉS KÜLFÖLDEN.

Egy évre ... 300 kor
Fél évre ... 150 kor
Egy negyed évre 75 kor
Havonta ... 25 kor

Nyitási költségek
egyszerre a ... arány

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.Bulevardul Regele Ferdi
nand I. (József főh.)-ut 22.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, április 9.

Hivatalos jelentés.

1920. március hó 30. estéjén befejeződött a Tiszától keletre fekvő magyar terület kiürítésének művelete. Ez időtől fogva csapataink a Clemenceau-vonaltól keletre eső részen vannak. A terület kiürítése, valamint egyes helyiségek átadása a legnagyobb rendben és csendben történt. Főhadiszállás.

A Clemenceau-vonatról.

A Clemenceau-vonal melletti birókiosok tájékoztatására közöljük a következőket: A törvény megfelelő paragrafusai szerint a határrendőrség főnöke azoknak, akik a határtól 15 kilométernyi körzetben laknak, földjeik megművelése céljából határátlépési igazolványt ad. Ez az igazolvány 5 napig érvényes. Ezek szerint tehát azoknak, akiknek földjük a Clemenceau-vonaltól 15 kilométernyi körzetben van, de maguk a vonalon innen laknak, amennyiben földjükre akarnak menni, határátlépési igazolványt kell kérniük. Határátlépési igazolványt csak annak adnak, aki igazolni tudja telekkönyvi másolattal, hogy birtoka van ott és községi bizonyítvánnyal, hogy a határtól nem messzebb, mint tizenöt kilométernyire fekvő községben lakik. Ha az illető, aki határátlépési igazolványt kapott, öt napon belül vissza nem tér, vétett a törvény ellen és annak értelmében 3-6 hónapig terjedhető szabadságvesztéssel büntetetik. Ugyancsak ilyen büntetés éri azt, aki határátlépési igazolvány nélkül megy át a határon. Hat hónaptól 2 évig terjedhető fogsággal sújtjuk továbbá azt, aki valakinek a határon engedély nélkül való át lépését tervszórien elősegíti.

Razzia az éttermek felett.

Különböző helyről jött panaszok következtében Timódi rendőrbiztos és dr. Kádebe György kerületi orvos megkezdtek az összes aradi kávéházak és éttermek megvizsgálását, hogy azok megfelelnek-e a tisztaság követelményeinek. A bizottság a vasutállomáson kezdte el a munkáját s eddig csak az Unireában (Milleiumban) talált példás rendet. Több kávéos ellen megindítják a kihágási eljárást illeték elhanyagolása miatt.

A mai valuta-piac.

Aradi árfolyamok: Kis lei 260-265, nagy lei 275-280, márka 325 (szilárd), dollár 160-165, arany 690, rubel 260, lira 10. Temesvár: dollár 160, lei 292-295, dinár 5-5.50, lira 12-12.50. Bukarest: Korona 35-36, márka 102-103, rubel 85-86, leva 98-100, dollár 50-61, francia frank 470-480, svájci frank 1200-1300.

Az erdélyi nemzeti párt tiltakozása.

Az erdélyi, nacionalista párt és a kormány között beállott szakadás egyre távolgobbb lesz. Az erdélyiek tiltakoznak a választói törvény tervbevetett módosításai, a kormányzótanács feloszlatása és a romániai prefektusok kinevezése ellen. Averescu és kormánya ezzel szemben hajthatatlan és minden intézkedést megtesz arra nézve, hogy terveit valóra váltsa. A kormány merev álláspontja azt eredményezte, hogy a király, ki az erdélyiek magatartása miatt némi ingadozást tanusított, hozzájárult a kormányzótanács feloszlatásához. Az erre vonatkozólag kibocsátandó rendeletet, bucaresti jelentés szerint, maga a király fogja aláírni. A nacionalista párt Bukarestben levő képviselői újból megvitatták a helyzetet és elhatározták, hogy minden irányban kifejezésre juttatott álláspontjuk mellett feltétlenül kitartanak, dacára annak, hogy a pártból többen kiléptek és akormányt támogató párthoz csatlakoztak. Az eleinte Kolozsvárra, majd Gyulafehérvárra tervezett nacionalista pártkongresszust nem, mint eredetileg szó volt róla, április 8-án, illetve 15-én, hanem április 24-re hívják össze. Az erdélyiek és a bucaresti politikusok közti ellentétek nem simultak el, bár Mihályi közvetítésre vállalkozott. — Az

„Adeverul“ értesülése szerint a kolozsvári „Pátriá“-t és Brassói „Gazetta Transilvaniei“-t az Averescu kormány elleni támadások abbahagyására szólították fel. — Az ellenzéki lapok egy koalíciós kormány lehetőségét emlegetik, amelyben azonban sem a Bratianu féle ellenállási politika hívei, sem németbarát politikások nem vehetnek részt. A multhan tanusított németbarát politikája miatt jelenleg főként Garofid minisztert támadják.

Bucuresti. 38 volt képviselő kilépett az erdélyi nemzeti pártból és Goga új pártjába léptek, mely a néppárt nevet vette fel és amely Averescuval együtt működik.

BUCURESTI. A Viitorul jelenté: Az erdélyi nemzeti párt elhatározta, hogy a Gyulafehérváron megtartandó nemzetgyűlésig a párt passzív magatartást fog tanusítani. Igen sok pártvezér a nemzetgyűlésen azt a javaslatot kívánja előterjeszteni, hogy a párt ne vegyen részt a választási küzdelmekben, válaszul arra, hogy a kormányzótanácsot annak megkerdezése nélkül oszlatták fel. Ebben a kérdésben Maniu Gyula lakásán megbeszélést tartanak, a melyről egy kommunikét tesznek közzé. E megbeszélés után Maniu és az összes erdélyi politikusok Erdélybe utaznak.

Dollár-eső Aradon.

Nagy szenzációja volt ma a valutapiacnak. Olyan nagy mennyiségű dollárt hoztak be Aradra eladás végett, hogy még a legöregebb valutások se emlékeznek ilyen nagy dollár esőre. Negyven-ezer dollárnál is többet hoztak be vidékről Aradra, ami a mai árfolyam szerint meghaladja a hét millió koronát. A hatalmas kínálattal szemben azonban a kereslet igen minimális volt, úgy, hogy a dollár a tegnap elért 175 koronáról egyszerre leesett 165 koronára. A nagy dollár kínálat oka abban rejlik, hogy a közelgő ünnepekre való tekintettel az Amerikából visszatértek pénzzé óhajtják tenni fölösleges dolláraikat és itt jó áron akarják eladni. Azon

ban itt egy idő óta az amerikai pénz iránt egyáltalán semmi kereslet nincsen és sokan pénzüket inkább visszavitték, mint hogy alacsonyabb árfolyamon adják el. Hír szerint a dollárban további áresés is várható. A dollár hanyatlásával szemben a márka iránt nagyobb kereslet mutatkozott. A németországi események ugyalátszik megszilárdították a márka árfolyamát, mert az szilárdan tartja magát a 325-ös árfolyamon. Bucurestiben a lei a korona állandó emelkedésével szemben hanyatlik és ez érezteti itt is a hatását, amennyiben leit az aradi piacon az utóbbi időben csak gyengén lehet elhelyezni.

Újra drágítani akarnak.

Az aradi szabómunkások, miután a munkaadókkal kötött legutóbbi kollektív szerződés lejárt, béremelést kértek. A munkásoknak az az óhajuk, hogy a nagy drágaságra való tekintettel a belső munkások ötven, a külső munkások pedig hetven százalékos béremelést kapjanak. A szabómesterek hajlandók teljesíteni alkalmazottak kérelmét, de csak úgy, ha ők is emelhetik megfelelően az árakat. Dr. Popovicu Valér h. rendőrfőnök ma hosszasan tárgyalt a szabómesterek és munkások kiküldöttjeivel, de megállapodás még nem jött létre. Az iparhatóság ugyanis nem akarja, hogy a borbélyok esete megismétlődjék s ezért meg kell várni, amíg az árnyegállapító bizottság dönt a szabómesterek áremelési kérelme felett.

Házasság akadályokkal.

Még az elmúlt évben irtunk róla, hogy egy galaci nagykereskedő házasságot akart kötni özv. Marbe Jánosnéval, a Kultur-palota volt felügyelőjének özvegyével. Akkoriban a házasság elé akadályok gördültek. A galaci kereskedőnek az ottani hatóságok nem adtak távozási engedélyt, mire ez megkerete egyik jassy-i barátját, hogy kössön menyasszonyával per procura-házasságot. Az erre vonatkozó kérvényt beadta a kormányzó-tanácsnak, hivatkozva arra, hogy a háboru alatt Németországban és Magyarországon az ilyen házasságokat megengedték. A kormányzó-tanács azonban nem adta meg az engedélyt azzal az indokkal, hogy nincs már háboru s így az ilyen házasságot nem ismeri el. Hónapok teltek el, míg végre a galaci nagykereskedő Aradra jöhetett és személyesen köthetett házasságot menyasszonyával.

Építkezési pör.

Az aradi sertiéshizláló részvénytársaság még 1918. őszén megbizta Fodor és Reisinger építési vállalkozókat, hogy a telepen az általuk elkészített tervek és költségvetések szerint egy sertiésfeldolgozó gyárat létesítsenek. Az építésszek bele is kezdtek az építésbe, azonban közben kiűtött a forradalom és az építést nem folytathatták. Az építésszek az odahordott anyag, az előzetes tervek és költségvetés fejében 39.000 koronát kértek a sertiéshizlálótól, de a részvénytársaság megtagadta az összegnek a kifizetését. Fodor és Reisinger mérnökök erre 39.000 korona erejéig keresetet adtak be az aradi törvényszéken a sertiéshizláló ellen. Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás, azonban a bíróság nem hozott ítéletet, hanem elrendelte Vainos Antal sertiéshizláló igazgató kihallgatását és az új tárgyalást április 20-ára tűzte ki.

Az aprópénz-hiány ellen

Megír-uk, hogy a vármegyei közgazgatási bizottság legutóbbi ülésén megbízták **Arsenovicz Gyula** miniszteri tanácsos pénzügyigazgatót, szüntesse be a vendéglők, kávéházak és egyesek által kiadott aprópénzt helyettesítő blokkok forgalomba hozatalát. Ma arról értesülünk, hogy a pénzügyigazgató a közeli napokban ki fogja adni a rendeletet, amelyvel beszünteti az ilyen blokkok forgalmát. A pénzügyigazgató egyébként szombaton a Posti Kereskedelmi Bank aradi fiókjába megbeszélésre hívta össze az aradi pénztárolók vezetőit, hogy megállapodás jöjjön létre, miként lehetne segíteni az aprópénz-hiányon.

Sötétség fenyeget.

Mellinger József, a villamos műigazgatója ma délelőtt megjelent dr. **Angel István** helyettes polgármesternél és közölte vele, hogy a villamos mű tartalékszeno már fogytán van s mindössze két napra terjedő készlettel rendelkezik. Közölte az igazgató, hogy a villamos mű már régen nem kapott szénét s így ha hamarosan nem történik intézkedés, a villamos mű önhibáján kívül a görög keleti husz évi ünnepken nem szolgáltathat áramot. Értesülésünk szerint a helyettes polgármester a vezénylő-tábornokhoz fordult, aki megígérte, hogy segítségére lesz a városnak.

MŰVÉSZET.

Filharmonikus hangverseny.

Égészen megtelt a kulturpalota nagyterme a filharmonikusok tegnapi hangversenyén, melynek külön érdekessége volt **Rezik Károly** kolozsvári konzervatoriumi zenetanár csellóművész közreműködése. **Valentini Sonátájának** és **Volkmann „A”-moll hangversenyének** előadásából azonnal megállapítható **Rezikről**, hogy muzsikáls, jóízű, igen fejlett technikájú művész. Böven kijutott az elismerő taps a két klasszikus szám és az apróságok után is, miket **Gaillard**, **Herbert**, **Popper** és **Davidoff**-ből állított össze. A zenekari kíséretet a filharmonikusok látták el nem csekély igyekezettel. A zenekari számokból legjobban sikerült **Svendsen**: **Zorohaydájának** valóban művészi előadása. **Wagner Mesterdalnokok** nyitánya is jól sikerült. A hangversenyt **Mendelssohn** hangulatos népszerű **Hebridák** nyitánya fejezte be. A sok taps ösztönre elismerésül szolgált a filharmonikusok nemes igyekezetének, ugyisint **Gellért Pál** karmester szak tudásának. A legteljesebb elismerés hangján kell még megemlékeznünk **Kell József dr.-ról**, kinek sok finomságot és zenei tudást igénylő **Zorohayda** szólóját főkéletes megértéssel interpretálta.

* **Hétlőn d. n. 3 órákor Sztambul rózsája.** A péntek és szombatra váltott jegyek a jövő héten szünre kerülő **Büvös vadász** előadások bármelyikére be-
 * **A szerelem vására** a címe a színház legközelebbi ujdonságának s egy hét képből álló, bizarrul új, amerikai perspektivákkal izgató érdekes drámat jelenít. A newyorki felső tízezer életét, szerelmét tárja fel filmszerű izgalmaival.

* **A kolozsvári magyar színház** kofoly válságba jutott. **Dr. Janovics Jenő** színházigazgató közölte társulata tagjaival, hogy mintán olyan lépés nem történt, amely kilátást nyújtana arra, hogy akár ő, akár más igazgató a jövőben a szervezkedési megkezdhetné, a színház tagjai jól teszik, ha existenciájukat más-
 * **Budapesti hírek.** A magyar kormány keretében egy egészségügyi minisztériumot szerveztek, amelynek az élére orvos-miniszter kerül; ezzel egyidejűleg az orvosi kamarákat is megalkották. — **Horthy kormányzó** a **Gellért-szállodából** átköltözött a királyi várba. A magyar fővezérség, mint ilyen, megszűnt.

Ki lesz Arad új rendőrfőnöke

(**Dr. Bárdossy Gusztáv szemléltje.**)

Ma Aradra érkezett dr. **Bárdossy Gusztáv** temesvári kerületi rendőrprefektus s meg szemléltette az államrendőrséget. A kerületi helyettes rendőrprefektus munkatársunk előtt kijelentette, hogy az aradi lapokban az új rendőrfőnök személyére vonatkozó kombinációk még koraiak, mert Aradra hamarosan kinevezik az új rendőrfőnököt, de hogy ki lesz, arra nézve illetékes helyen még nem történt döntés. A délelött

folyamán tisztelgett dr. **Bárdossy** előtt az aradi rendőrség tisztikara, s értesülésünk szerint a rendőrtisztek egyhanguan azt a kérelmüket tolmácsolták a rendőrprefektus előtt, hogy az aradi rendőrség vezetésével dr. **Popoviciu Valéri**, a rendőrség mostani helyettes főnökét bízzák meg. A rendőrprefektus megígérte, hogy a rendőrtisztek kérelmét illetékes helyre juttatja.

Averescu rendelete a földosztásról.

BUCURESTI. **Averescu** tábornok miniszterelnök a következő okiratot intézte valamennyi megye prefektusához: „A kamara március 25-iki ülésének folyamán kijelentettem, hogy a földnélküli parasztok részére történő birtokfelosztás véglegesen elhatározott dolog, nincs az országban politikai párt vagy politikus, aki ellene volna annak, hogy földet osszanak szét a parasztok között. Aki az ellenkezőjét állítja, csak rászedi a hiszékeny embereket azzal a rejtett célzattal, hogy ártson

az országnak. Azt is határozottan kijelentettem, hogy a kormány a legrövidebb időn belül megkezdi az elhatározásának alkalmazását és pedig nemcsak papíron, de a földeken is. A parasztságnak legyen bizalma annak a férfinak a szavában, aki szeretettel maradt közöttük az ellenséggel szemben jó és rossz napokban. A parasztfok annál inkább bizhatnak ebben a nyilatkozatban, mert ez abból az ígérethől ered, melyet a király maga tett a fronton az **Averescu** által vezetett hadseregnek.”

A bélyegek legújabb katalógusa.

Most, hogy a valutaüzlet úyszólván teljesen ellanyhult és a közlekedési viszonyok javulásával mindjobban meg van a lehetőség a külfölddel való érintkezésre, teljes erővel indult meg a nemzetközi jellegű bélyegforgalom. Hogy az aradi okupációs bélyegek milyen nagyszerű karriert futottak be, ismeretes, ugyan ilyen arányban halad most a nagyváradi **Regatulok** ársziója. Az utóbbi hónapokban a bélyegek terén is bizonyos szélesödés volt észlelhető. Filatelista körökben ugyan meg volt a teljes, sőt egyre fokozódó érdeklődés, de mert a komoly, teljes sorozatok nem tudtak kijutni a forgalom tulajdonképpen csak szűk körben mozgott és csak az előre látók vásárolták nagyobb tételeket. Az a körülmény, hogy az elmúlt hetekben a külföldön, **Zürich**-ben, **Lipsében**, megtörtént a **Regatulok** teljes katalógizálása, ez megerősítette a bélyegeken vetett teljes hitet és bizalmat még azok körében is, akik már-már elfordultak a bélyegektől. Aradra is megérkezett már a katalógus és a benne foglalt ármegállapítások a legvértesebb reményeket is felülmúlják. A legritkább és legelsőbbrendűbb bélyegek katalógizálása, például a következő: A 10 filléres **Károly fej**es köztársaságnak katalógizált ára 3800 korona, ebből mindössze csak 30 lapot bélyegeztek felül, a 12 filléres **árviz**, mely da-

rabonként alig kapható, 2000 **Korona**; a 16 filléres **turulos**, melyből csak 80 lapot bocsájtottak ki, 1200 **koronában**, az 01 filléres **portó** 1000 **koronában**, a 70 filléres **turulos** 950 **koronában** van megállapítva. De nemcsak az elitbélyegeknek ára ilyen magas. A közép-szeriiek közül és például a 10 filléres **aratós** köztársasági 300 **koronában**, a 2 és 3 filléres **turulos** 140—150 **koronában**, a 20 filléres **aratós** magy. kir. posta 400 **koronában**, 20 filléres **Károly fej**es 170 **koronában**, az 5 filléres **hadi** **turulos** 550 **koronában**, az 5 és 16 filléres **portó** 200 **koronában** van megállapítva.

Bécsben és **Budapestben**, de különösen az utóbbi helyen most milliós üzleteket bonyolítanak le **Regatulokban**, éppen arra körülménnyel fogva, hogy ott a pénz felére bélyegzik fel. A külföldön a teljes 77-es sorozatú nagyváradi **Regatulokat** keresi erősen. Aradon ezekből vajmi kevés van. A nagyváradi **Regatulok** mellett nagy jövője van még a külföldön az első kibocsájtású **debreceni** 36-os sorozatoknak is.

— **Budapesti hírek.** A magyar kormány keretében egy egészségügyi minisztériumot szerveztek, amelynek az élére orvos-miniszter kerül; ezzel egyidejűleg az orvosi kamarákat is megalkották. — **Horthy kormányzó** a **Gellért-szállodából** átköltözött a királyi várba. A magyar fővezérség, mint ilyen, megszűnt.

A Simplon vámvizsgálata.

BUCURESTI. Az **Univerul** jelenti: A **Páris-Bucuresti Simplon-vonat** vámvizsgálatára nézve a következő intézkedéseket léptették életbe: A Romániába befutó **Simplon-vonaton** a jövőben a vámvizsgálatot **Temesváron** fogják eszközölni a kézi podgyászokra nézve. Amennyiben a menetrend pontos betartása miatt kevés idő áll rendelkezésre a vizsgálatra, a tisztviselők menetközben fogják a podgyászokat megvizsgálni és elvámolni. A nehezebb podgyászokat **Temesváron** mindenkor leteszik, ott átvizsgálják és csak a legközelebbi vonattal küldik tovább. A Romániából kifutó **Simplon-vonatokra** nézve az az intézkedés, hogy a kézi podgyászokat menetközben, a nehezebb podgyászokat pedig **Bucurestiben** a vonatindulás előtt 24 órával vizsgálják meg. A vámvizsgálat megkönnyítésére nézve felhívják a közönséget, hogy a kézipodgyászokban levő árukról két példányban készítsen jegyzéket és aláírásával ellátva tartsa átadásra készen.

Agyutáz a Ruhr vidékén.

Berlinből jelentik: **Mayer** Németország külügyi megbízottja **Millerand**nak egy jegyzéket adott át, amelyben a francia kormány hozzájárulását kéri ahhoz, hogy német csapatok bevonulhassanak a Ruhr vidékére, amely köztudomás szerint semleges zónának lett deklarálva. Egyidejűleg bejelentette a kormánynak, hogy német csapatok már be is vonultak az említett zónára. **Millerand** válaszul közölte **Mayerral**, hogy a német csapatokat **haladéktalanul** vonja vissza a német kormány az egész Ruhr vidékéről.

Berlin. Az ágyú és gépjegyver-tűz teszi hangossá az egész Ruhr vidékét. A kormánycsapatok nagy gyorsasággal haladnak előre az egész vonalon. Több mint bizonyos, hogy a kommunista csapatok nem tarthatják magukat sokáig. A vörösek az utóbbi harcokban nagy veszteségeket szenvedtek és sokan dezertáltak. A városok fölött repülőgépek keringenek, röpcédulákat dobálnak le, amelyben felhívják a népet, hogy legyenek ismét bizalommal a kormány iránt. **Essen** elfoglalása csak órák kérdése.

Forradalom Dániában.

Kopenhágából jelentik: A hangulat izgatott. Ma délután a tömeg a királyi palota előtti kordont áttörte. Szindikalista szónokok izgató beszédeket tartottak. Csakhamar nagy vörös zászlók mögé csoportosult a tömeg, mely szüntelenül ezt kiabálta:

— Le a királlyal!

— Éljen a köztársaság!

A tüntetők vezetői és a karhatalmi kirendeltségek is kerítették a véres összeütközést. Az általános sztrájkhoz csatlakoztak a pöfék is, valamint a kikötőmunkások, tengerészek és fűtők, úgy, hogy minden hajóközlekedés megszűnt. A vasuti személyzet is elhatározta a munka általános beszüntetését.

Román husvét.

A görög szertartású husvétü ünnepre vonatkozólag dr. Velicu Romulusz városi prefektus elrendelte hogy péntek délután 4 órától kezdve vasárnap reggelig mindennemű előadás: színházi, mozi, kabaré és cirkusz-előadás, továbbá minden hangverseny szüneteljen és nyilvános helyiségekben a zenélés beszüntendő. Ezen idő alatt a rendes zárórág az üzletek nyitva tarthatók. Vasárnap és hétfőn az összes hivatalok teljes munkaszünetet tartanak. Ünnepe első napján az üzletek egész napon át zárva tartandók, hétfőn, az ünnep másodnapján az üzletek délig nyitva tarthatók. Hétfőn csak a déli lapok jelenhetnek meg, de csak abban az esetben, ha az előállítást és elárulást délig befejezhetik. Vasárnap és hétfőn csupán a folytatólagos üzemű gyárakban szabad dolgozni. A prefektus megengedi, hogy hétfőn délután a színház, mozik, kabaré és cirkusz előadást rendezhessenek. Péntek délután három órákor a g. k. egyházban istentisztelet lesz, amelyen résztvesznek a polgári és katonai hatóságok vezetői. A sirbatétel szombat reggel 4 órákor, a feltámadás vasárnap reggel 4 órákor lesz.

Gyorsvonatok**Magyarországon.**

Bécs, Ausztria és Magyarország között még mindig nagyon gyenge a vasut összeköttetés. Bécs és Budapest között most is csak három gyorsvonat közlekedik hetenkint s egyelőre nincs is kilátás a javulásra. A magyar államvasut igazgatóságának az a terve, hogy a közel jövőben Debrecenbe is gyorsvonatjáratot létesít a magyar fővárosból.

A magyarországi utlevél.

A Kormányzótanács belügyi részterje kihozsátott egy rendeletet, amely szerint elvileg megengedi a Magyarországra szóló utlevelek kiadását. E rendelet hiányosan jutott köztudomásra és így sokan járnak Magyarországra szóló utlevélkéért. Tudjuk, mily nagy fáradsággal és utazással lehet egy utlevélhez szükséges okiratokat megszerezni, ezért hogy a sok szalagkártól az árjakeltekét megkíméljük, közöljük a rendelet azon tartalmát is, amely ilyen utlevelet csak kivételesen és csak olyanoknak lehet kiadni, akik hiteltelen bizonyítják politikai megbízhatóságukat és utazásuk az állam szempontjából semmiképpen sem agyályos. Tehát nem csak azt kell igazolni, hogy nincs politikai szempontból az utlevelet kérő ellen kifogás, hanem azt, hogy valóban megbízható. A megbízhatóságról szóló hivatalos bizonyítványt még a Siguranta is ellenőrzi és véleménye döntő az utlevél kiadására. Az utlevél tehát csak rendkívüli esetekben fogják véleményezni.

Politikai párbaj.

BUDAPEST. Szabó Dezső, az ismert nevű magyar regényíró kardpárbajt vívott báró Perényi Szigmondal. A párbajbűsök a nemzeti szövetség legutóbbi ülésén összehozták és megsértették egymást. A párbajnál Szabó könnyebb sebesülést szenvedett.

A magyar béke az angol tetsőházban.

PARIS. Londoni jelentések szerint a felsőház tegnapi ülésén Noyce és lord Erece szóba hozta a magyar békeszerződést. Utaltak a kemény feltételekre. A kormány részéről olyan kijelentés történt, hogy az angol kormány nem fog elmulasztani semmiféle alkalmat,

hogy a Magyarországgal szomszédos államokat figyelmeztesse annak szükségességére, hogy Magyarországot helyreállításában segíteni kell, a jövőre nézve pedig a Magyarország elleni ellenszenv helyett az összműködés szellemének kell érvényesülnie.

HIREK.**Perből — házasság.**

Régóta húzódó elkésereedett polgári per nyert ma délelőtt befejezést — az állami anyakönyvi hivatalban. Ma kötött házasságot Garai Károly butorgyáros Buchstahl Rozáliával s ezzel véget ért egy elkésereedett pörösködés. Garai évekig együtt élt Buchstahl Rozáliával. Majd szétváltak s ekkor az asszony nagyobb összeg erejéig polgári pert indított Garai ellen. Egyik tárgyalás a másikat érte, de a nagy per nem jutott dűlőre. Végül a perben álló felek rájöttek, hogy kár nekik pereskedni, legjobb volna törvényes házasságra lépniök, hiszen évekig voltak házastársak. Be is jelentették magukat az anyakönyvi hivatalban, ahol ma délelőtt megtörtént a pert eldöntő és megszűntető házasságkötés.

* *

— A városi főpénztár átvétele. Mikosevics Iván városi főpénztáros visszatérve szabadságáról, ma délelőtt vette át a városi főpénztárt.

— Rendörök fizetésemelése. A kormányzó-tanács régi terve valóra vált s így az államrendőrség tisztjei, tisztviselői és legénysége a drágaságra való tekintettel ötven százalékos fizetésemelést kapnak. Értesülésünk szerinti az új fizetéseket április elsején érvényesítik meg s a különbözetet még e hónap folyamán kifizetik.

— Hamis bankjegyek. Néhány nap óta Bukarestben nagyobb mennyiségű hamis ötszáz leies bankjegy kerül forgalomba. A hamisított bankjegyek száma 200 C. 221. A lap felhívja a közönség figyelmét, hogy vásárlásai alkalmával jól nézze meg a bankjegyeket, mert azok jó utánzatok és nehezen ismerhetők fel.

— Wilson — papucsos. Az amerikai „Colliers” egy szeizációt keltő cikkben fejtegeti, hogy az Unio politikáját tulajdonképpen nem is Wilson irányítja, hanem a — feleség, aki férjének minden levelezését a kormánnyal és államiérítakkal ellenőrzi, sőt minden hivatalos iratot és sürgönyt felülvizsgál. Olyannyira, hogy az elnöknek ma nemcsak a Fehér Ház hatalmas urnője, hanem az egész amerikai politikai életnek korlátlan szuverénia.

— A temesvári Kintzsi S. E.—AMTE. e két bajnok csapat 11-én, vasárnap délután 5 órákor football-mérkőzést tart az AAC-pályán. Ezt megelőző 3 órákor Hungaria I.—AMTE II. Jegyek előre válthatók Maldi-cégnél.

— Már megint él a cár. Lyonból jelentik: Egy volt képviselő visszatérve Oroszországból Franciaországba, azt állítja, hogy Lwof herceg, a cár és annak családja életben van. A képviselő elmondta, hogy Lwof herceg nem volt Jekaterinburgban a cárral együtt letartóztatva, tehát nem is lehetett szemtanúja a cár meggyilkolásának, amint azt terjesztik. Igen sok körülmény amellett szól, hogy a cári család tényleg él és elrejtve tartják őket addig, amíg a viszonyok nem változnak. A fantasztikusan hangzó hírt Párisban kétkedéssel fogadják.

— A pécskai gyilkosok. Megírjuk, hogy Pécskán a nagykorosmában verekedés közben agyonszúrták Kocsik Lázár ottani gazdát. A csendőrség a gyilkosokat letartóztatta Számboky Mihály, Nagy Gábor, Takács Mihály és Miskolczy Sándor személyében, akiket ma beszállítottak az aradi ügyészség fogházába.

— Betörések. Ungár Inure Str. Bucur (Eötvös-utcában) levő lakásában tegnap világos nappal betörők jártak s abból sok értékes tárgyat elvittek. — Az aradi papirgyárból tegnap eltűnt három, huszezer korona értékű gépszű. — Sarkadi Ferencné Vágóhid-utca 6. szám alatti lakásába az éjjel betörték s onnét több ezer korona értékű ruhaneműt és élelmiszert elvittek.

— Szülésznői tanfolyam. A városi orvosi hivatal ezúton szólítja fel a szülésznőket, hogy a Stefánia-szövetség által rendezendő szülésznői tanfolyamra naponta délután 2 órától 4 óráig dr. Leitner Ernőnél jelentkezzenek.

— Petróleum-kiosztás. Értesítjük a IV., VI., VII., VIII., IX., XI. és XII. kerületben lakó közönséget, hogy a hatósági kikötött árusító kereskedőknél családunként 1 liter petróleumot osztunk ki. A petróleum ára literenként K. 5. Felhívjuk a fenti kerületbeli kereskedőket, hogy petróleum-utalványaik kiváltása végeit f. hó 9-én, pénteken a közlelmezési hivatalban jelenjenek meg. A petróleum Völcsu I. Maxim telepen vehető át. Közlelmezési hivatal.

— A dal a valutáról című kuplé, a melynek szerzője Priegl László, nem a a szerzőnél, hanem a könyvkereskedésben kapható.

Apollo és Urania színházban f. hó 9-én pénteken és 10-én szombaton nem lesz előadás.

Könyvtárat, hangjegyeket magas áron vesz Kerpel.

3 napig Aradon tartózkodó külföldi bélyegnagykereskedő

vásárol bélyeggyűjleményeket, továbbá különösen régi bélyegeket a katalogus-ár többszöröséért.

Található péntek — szombat d. e. 9—12
ARAD, Str. Gurgulescu (Teleky-utca) 1. szám.

APOLLO — URANIA.

Ma, 9-én:

Nincs előadás.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.Ajánlunk előrend
tordai meszet
waggentételekben

„MERCUR”

kereskedelmi és mezőgazdasági r. t. Arad.
Közgazdasági Bank. 19073**Mérték utáni rendelkezéseket**legújtanysabb árban és előzetesen készít
1974**Aloisius Friedmann uriszabó**

Hunyadi-utca 4. szám.

Allandó szövet rakjác nagy választékban.

2 drb. muraközi ló

egyik 5, másik 6 éves eladó.

Dőrebbet:

Frölich Nándor üzletben,

O-Mikolának. 1670

Cipőkészítő és bőrkereskedő urak

figyelmében.

Nagyobb mennyiségű I-a és II-a (első és második) legényes leány bőrök érkeztek, melyeket maximális áron árulunk. 19050

(Péteri-u. 1. sz.) Wojtek ruházattár mellett

Gépelni tudó varróleányoklegmagasabb fizetéssel felvétel.
nek. Ugyanott nagy Singer varrógépek megvételre kerestek.

1382

Komlós si Muzsanyal

Strada Ioan Metianu (Ferry-u.)

A legújabb divatkreativok szerint készülnék

elegáns női toilették, gyermek és leányka ruhák és kosztümök

Maison Margot

divatüzletében.

Str. Papa George Ferdinand-a 4. l. o.

Ügyes tanácsleányok felvételnek. 925

Pohara, kenényfa,

tűzifa fűrészfűz és erdőhitermelésben nagy praxissal bíró jelenleg is üzemiügazgatói állásban levő szakember hasonló állást keres.

Ajánlatokat a lap kiadóhivatala 1612

„Transylvánia” jelige alatt továbbit.

Értesítés!

Angol és francia szövetek nagy mennyiségben érkeztek. Készítünk mérték után íróöltönyöket gyapja szövetből 1100 K-tól feljebb. Raktárban nagy választékban legújabb divato kimonetti tavaszi készlet. Nagy választékban tavaszi szűt készletmennyi kész férfi, nő- és gyermek ruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szükségletét mielőbb szerezze be, a még a raktár tart. Tisztelettel! 193

Fratil Komlós si Muzsany
Strada Metianu (Ferry-utca)

Apró hirdetések

Levelezés.

„AMLET” jellegű levél van a kádában. 1521

„APHRODITE” jellegű levél van Wallinger-nél. 1632

Alkalmazás.

KOCSIS (nő) április 15-iki belépésre kerestetik. Bogach, Strada Alexandri (Lázár-utca) 1. 1680

APRILIS havi belépésre kerestetik vidéki urasághoz lehetőleg nőfőn táblaterítő, urasági inas, továbbá egy szobalány jó bizonyítványokkal és kollé gyakorlati rendelkező reflektánsok szembélyes jelentkezzenek. Obláth. Arad, Str. Bucur (Petőfi-utca) 7. Felszállom azon két fiatal embert, kik két hét előtt alkalmazásuk végett Ujfaluban jártak, hogy nálam jelentkezzenek. 1676

NŐI SZABOSEGÉD vagy leány elsőrendű salon részére angol munkára azonnal felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9812

SZARAZDADA jó szetással rekvotitok. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9812

NŐI SZABOSAGHOZ elsőrendű főnökök állandó munkára azonnal felvétetnek. Str. Romanului (Zrínyi-u.) 4a. 9912

OKLEVELES GYÓGYSZERÉSZ, aki a román, magyar, német nyelvet bírja. ki-segítők állást vállal. Ajánlatokat „Gyógyszerész” jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 1658

KERESÜNK egy pénztárnoknőt. Előnyben részesül, ki gépirai tud. Cim a kiadóban. 1073

Vétel és eladás.

ELEGANS EBÉDLŐ berendezés 12 borszókkal eladó. Megtekintendő délelőtt Chorin Aron-u. 1. em. 1672

ABLAKTISZTÍTÓ VALLALAT más vállalkozás mint eladó. Bővebbet Naményi papírüzletben. 10073

ÉRTÉKES COBOLY SARNITURA, s arannyal hímzett, estővi toltott eladó Lőw R. a'our üzlet. Str. I. I. Bratianu (Weitzer-utca) 1671

ELADÓ egy pár kulo-es szerszám 2 lóra, egy stráfkocsi és egy parasztkocsi. Klein fényképész, Bulevardul Regale Ferdinand (Boros Béni-tér) 19. sz. 1677

ANY LOSZORMATRAC, irasztal, szék, gázlámpák, asztal, mosógép, kanapé, s apróbb ingóságok eladók. Drzsó-utca 8. alatt. 1679

SCHKLACK I. kapható Antoniu N. Braun festékgyárban. Bulevardul Regale Ferdinand (Boros Béni-tér) 7. 1681

ANTIK BUTORT, porcellant veszek. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. balra. 597

VASARLUNK mindenfajta esiszott és sima illatszerek üvegeit. Dr. Földes, sí Hehs 1134

VASESZTERGAPAD PISTOLYLYAL megvételre kerestetik. Cim Banáti faipar és butorgyár r-t. Timisoara, Belváros, Zápolya-utca 1. szám. 1645

ELADÓ 2 drb. 3 éves arabs származású fekete mén 16 és 1 drb. 3 és 1/2 éves angol arabs pej kanca. Megtekinthetők Ardelean Elek nyug. jegyzőnél Galsán, a motormegállólóval szemben. 1642

MINDENFÉLE ANTIK tárgyakat veszek. Bővebbet: Kell és Krausz cég. 1652

KÖNYVEKET és könyvtárakat vásárol Knieszer könyvkereskedése Dobó-u. 10251

Ingatlan.

BORONA-UTCA 46. számú sarok ház egész telekkel eladó. Bővebbet ugyanott. 1675

Casa de partrare civila din Arad Societate Anonima. - Aradi Polgari Takarékpenztar Reszvenytarsasag.

Bilant la 31 decembrie 1919. - Merleg-számla 1919. december 31-én.

Table with columns for Activa (C, I, C, I) and Pasiva (C, I, C, I). Rows include items like Casa - Penztar, Capital societar, Fond de rezerva, etc.

Arad la 26 martie 1920. - Arad, 1920 március 26-án.

Weinberger Binder, s. k. director general. - vezérigazgató. Steis Zsigmond, s. k. director executiv. - ügyvezető igazgató.

Directiunea: - Az igazgatóság: Dr. Keresztes, s. k. dir. presedinte. - ig. elnök. Schill, s. k. dir. vicepresedinte. - ig. elnökhelyettes.

Bilantul prezent I-am confrontat cu registrele principale se secundare si I-am aflat ordine. - jelen mérleg-számlát a fő- és mellék-könyvekkel összehasonlítottuk és azt helyesnek és teljesen rendben lévőnek találtuk.

Comitetul de supraveghere: - A felügyelő-bizottság: Reinhard Gyula, s. k. presedinte. - elnök. Hoffmann Antal, s. k., Kosztka Emil, s. k., Szántó Gyula, s. k., Weil Károly, s. k.

Raportul comitetului de supraveghere. - A felügyelő-bizottság jelentése.

Onorata Adunare Generala! Merul atacerilor institutiunii noastre in anul espiat 1919 I-am urmat cu atentie vite uniform datoritei noastre impusa prin lege si am examinat diferitele puncte de agenda si in consecinta avem onorata a raporta on Adunari Generale, ca merul atacerilor in toate ramurile a fost in conformitate cu legea comerciala si cu statutele, starea valorilor am aflat-o intru toate in ordine si in conformitate cu registrele institutiunii.

Am participat la inventarierea valorilor si documentelor institutiunii, am examinat bilantul pe anul 1919 si pe-am convins, ca constructia actiunii institutiunii a fost in conformitate cu legea comerciala si statutele, starea valorilor am examinat propunerea directiunii cu privire la impartirea veniturii de 1.111.104 cor. 11 fil. si de aceea am aflat-o de corecta si in consonanta cu interesul institutiunii, o recomandam spre primire si on. Adunari Generale.

Arad la 7 aprilie 1920. Comitetul de supraveghere.

Traietul Kozgyulas! Intezetunk ügymenetét a lechoy 1919. évben Kozvénysszabaly kötelezettségünknek megfeleloen, állandóan eber figyelemmel kísértük, az intezet pénztárában és annak különböző kezelési ágazataiban rendes vizsgálatokat tartottunk és ezen eljárásunk eredményeként van szerencsénk a t. Kozgyűlésnek jelenteni, hogy az intezeti ügyvezetést és kezelést annak minden ágában a kereskedelmi törvénnyel és alapszabályokkal megevezőnek, az értéklőmárnyt pedig az intezeti Kozvényekkel egyezőnek és mindenben rendben lévőnek találtuk.

Resztvettünk az intezet értékeknek és okmányainak leltározásában, megvizsgáltuk az 1919. évre felállított mérleget és meggyőződöttük, hogy annak felállítását az intezet a kereskedelmi Kozvényeknek és alapszabályoknak megfelelően eszközölte s ebből kifolyólag a mérleg jóváhagyását javasoljuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóságának a kimutatott 1.111.104 kor. 11 fil. uszta jövedelem felosztásának vonatkozó javaslatát és azt helyesnek és az intezet érdekeivel megevezőnek találtuk, ahhoz hozzájárulunk s annak elfogadását a t. Kozgyűlésnek ajánljuk.

Arad, 1920. április hó 7-én. A felügyelő-bizottság.

Különféle.

VALLALAT, Aradon egyedül álló jól bevezetve és jövedelmező, gépekkel és anyaggal 95.000 koronáért átadó. Szakértelem nem kell. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9812

Cserép kézzel vert hódfarkú kis cserép előjegyezhető Pollak tégla gyár

Schevró, Box, lack bőrök, valamint mindenféle bőrkülönlegességek és cipész kellékek nagyban és kicsinyben szolid árak mellett kaphatók. 1639 VICTOR BOSNIAC Piata Catedrala, Tőkölly-tér 8.

Aru és butorszállítást úgy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal LEOPOLD ELIAS si FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferencz-u.) 36.